

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dožele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Pred nemško-liberalnim „partei-tagom“.

Z Dunaja 11. nov. [Izv. dop.]

Priprave za občni liberalni „nemško-avstrijski“ parteitag na Dunaji vidijo se demonstrativno razpostavljene samo po časopisih, mej ljudstvom se jih tukaj ne opazi nikjer.

Dunajčanje niso nemško-nacionalni. Mogoče, da se posreči momentanjej zapeljivosti, politične marodere in ljudi, ki ne mislijo sami, nego so navajeni misliti z glavami nekaterih judov, pritirati do tja, da bodo v tako okorno osnovanem kriku kričati pomagali, a masa dunajskega prebivalstva dobro vé soditi o tukajšnjem časopistvu, niti ne čita uvodnih člankov ter ne vpraša po brbljanji ali „geseres“ judovskega „šmoka“. Dunajsko prebivalstvo je kosmopolitično, Slovanom prijazno, tolerantno, gostoljubno, bratovsko, — ono ne pozna sovraštva, katero se mu hoče v glavo vbiti zoper druge narodnosti.

Uže denes bodo romarji k dunajskemu „liberalnemu“ parteitagu slišali jako neprijetnih besedij od državnega poslanca Steudela, ki skliče denes v radikalnem Wiedenskem predmestju volilisk shod. K shodu pride dr. Kronawetter in več družih demokratiških poslancev, kajti mogoče je, da bode levica svoja velika denarna sredstva negjusno porabila tudi za podmitenje, da bode motila zborovanje poštenih mestjanov ter provocirala prepire, in potem je dobro, da jim nasproti stopijo hitri in skušeni politiki.

A denašnji shod pri „treh angelih“ na Wiedenu bode samo neznamen vetrič naznanja, joč pa oni vihar, kateri prinese dan 14. novembra.

Čujem, da se je prijelo produktivnih Dunajčanov veliko vznemirjenje, da bi dunajski „partei-tag“ ne vrgel Taaffejevega ministerstva. Pričelo jih je skrbeti, da ne bi ta v pravem avstrijskem smislu delujoči politik, ki ne žali nobenih pravic ter ga vodijo najboljše nameni, ne padel ob „moči denarja“, židovstva in ž njimi zvezane nemško pemske koteriji. Bojé se, da ne bi silno močno dunajsko časnikaštvo premotilo duba dunajskega prebivalstva.

Da se izogne takej katastrofi, pripravlja veliko rodoljubov, katerim je resno ležeče na spravi mej narodi, na vzajemnem sporazumljenji in miru mej narodi, veliko demonstracijo zoper „partei-tag“. Sklical se bode ljudski shod v Schwenderjevem koloseumu v Rudolfsheimu, kjer je prostora za 5000 ljudi. Za ta shod so se tajno uže odposlala vabila ter je upati, da se bode dné 14. novembra tam zbralo več tisočev mestjanov, obrtnikov in delavcev,

da bodo v koloseumu slovesno protestirali zoper nečastno sleparjenje dunajskega prebivalstva in zoper nesramno ščuvanje zoper narodnosti, katero se bode v istem trenutku insceniralo v Sofijskej dvorani na skrivni gadjij judovske svetovne zadruge „Alliance israelite“, ki vso stvar zgovorno in dejanski pospešuje.

Obsega resolucij, ki se bodo sklepale na tem shodu, zdaj še ne poznam, bodite pa prepričani, da bodo vse jasne in brezobzirne. Jutri se bode prosilo za dovoljenje tega shoda in jaz ne morem verovati, da bi ga vlada dunajskemu prebivalstvu ne dovolila, ker nerazumljivo liberalno dovoljuje tudi nemško-češke koteriji vsako orožje, ter ne ovira javne demonstracije, ki se zna samo z navadno lažjo preobleči v podobo privatne skupščine.

Tisoč in tisoč delavcev, ki se bodo dne 14. novembra zbrali v koloseumu ter moški oddali svoj glas, bode ostro sodilo takozvano „ustavoverno“ stranko ter svojo nevoljo izrazilo na tak način, da se je ne bode moglo prezreti, da si se jej bodo tudi hoteli judje in njih hlapci izogniti z molčanjem in lažnjivo zvižajo.

Pomen konservativne zmage v Lincu.

Uže v večjem delu včerajšnjega lista smo v telegramu z Dunaja povedali, da je pri volitvi treh državnih poslancev v velikem posestvu gorenje-avstrijskem v Lincu zmagala konservativna stranka. Nemški liberalci ali ustavoverci so ostali za 7 glasov v manjšini. Voljeni so kandidatje konservativne stranke: grof Dürckheim, vitez Hayden in prelat Moser, ki so dobili po 57 glasov; liberalni protikandidatje so imeli le po 50 glasov.

Velik pomen teh volitev je v tem ležeč, da je vsled njih izida Taaffejeva vlada in njena stranka rešena neugodnega in napetega stanja v državnem zboru, kjer je bilo vsak hip bati se, da vsled izostanja dveh ali treh desničarskih poslancev nemški ustavoverci večino dobodo, kar se jim je bilo kakor znano, lani pri priliki glasovanja o dispozicijsfondu res enkrat posrečilo. Vladna stranka je vsled Linških volitev močnejša postala, a nasproti je ustavoverna stranka ravno za toliko oslabiljena. Tukaj je vladna stranka tri glasove pridobila, a ustavoverna stranka je tudi tri izgubila, ki jih je prej imela. Pri glasovanji je torej mej strankama precej razloček za šest glasov. In ker ravno na ta način vlada ali desna stranka v Bukovini pridobi tudi tri glasove od ustavovercev, bode avtonomistična večina v prihodnjem državnem zboru za dvanajst glasov močnejša, kot lani, kar mnogo izdâ.

Nemško-liberalna stranka tudi britko čuti, kako močno je s temi volitvami udarjena, kako

jej je po njih ušlo še to zadnje slabo upanje, kar ga je še imela, da se kmalu dokopa spet do večine in do krmila. Zatorej pa dolži nemško-liberalno novinarstvo vlado, da je krivično dovolila klerikalcem „chabusovati“ t. j. v poslednjem hipu deliti velika posestva in umetno množiti volilne glase. Sicer to nij res. Sama „N. Fr. Pr.“, ki je bila zarad članka o teh volitvah v sredo konfiscirana, mora priznati, da se grof Taaffe nij prav nič mešal v volitve. Pa, ko bi tudi res bilo, o čemer nemški liberalci jadikujejo in tožijo, ne bi bilo prav nič drugega, kakor tisto, kar so nemški ustavoverci po vrženji Hohenwarta sami iznašli in prakticirali. Kar je za-te prav, nij to za-me prav po pravo liberalnej teoriji?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. novembra.

O najvažnejšem dnevnem dogodku o izvršenih volitvah gornje avstrijskih velikih posestnikov v Lincu poročamo spredaj v drugem uvodnem članku.

Avstrijski vnanji minister baron Haymerle bode baje zahteval od dunavske komisije, naj dela na to, da se berlinski dogovor glede svobode rek izvrši. Avstrijski delegiranec v tej komisiji bode pritiskal, da se porušijo podunavske tvrdnjave ter da se odpravi bolgarsko rečno brodovje. Avstrijo hoče baje Nemčija podpirati v teh dveh zadevah.

Jeden štajerskih nemških „fortsrittlerjev“ je pisal v „D. Ztg.“ uvoden članek, v katerem tudi pozivlje, naj se osnuje jedna sama nemška nacionalna stranka v Avstriji, katera naj potem moč k sebi potegne. Kako bi tako „fortsrittlerjsko“ ali nemško-narodno ministerstvo in spe vladalo z nemškimi narodi v Avstriji, razvidi se iz tega, ker priporoča navedeni nemški štajerec, naj se narodnostni zakoni revidirajo v smislu magjarskega narodnostnega zakona od l. 1868, kajti, pravi, v nemških rokah mora biti vlada v Avstriji. Poljakov naj bi to ne zadevalo, tembolj pa z njih pomočjo druge kronovine, kjer imajo po mislih tega „fortsrittlerja“ Nemci varovati svoje težnje. To je se ve pri nas Slovencih, kjer hoté tla pripraviti za enkratno združenje z Germanijo.

Vnanje države.

Evropsko brodovje se še zmirom brez vspeha zbije pred Kotorom, niti sam nadpoveljnik lord Seymour baje da ne ve, česa da flota še čaka pred Kotorom, ko bi bilo njeno pravo mesto vendar samo pred Carigradom. Anglešk časopis tudi javlja, da je Seymour bil za to, da ima flota odpluti pred Smyrno, Rusija pa baje govori za to, da bi evropska flota podpirala Grke in da bi zato odplula v Piräus.

Iz Carigrada se telegrafuje, da so trije pijani turški oficirji nemškega poslanika razžalili. Sultan je Hatzfeldu zarad tega svoje obžalovanje izrekel, oficirji so dejani pred vojni sod.

Mej različnimi **francoskimi** strankami v zbornici vrši se dogovarjanje o ministerski krizi. Levica in levi centrum zbornice so za dozdanjo vlado, skrajna levica zoper njo, republikanska unija pa pravi, da zadnje zbornično glasovanje nij nobena nezaupnica vladi a se drži svojega dnevnega reda. Poroča se, da hoče zbornična večina vladi dati zaupnico, vlada da sprejme potem zbornični dnevni red in ostane na svojem mestu.

Najnovejši telegram iz Pariza pa poroča: zbornica je z 297 glasi zoper 131 sprejela tak dnevni red, ki izreka ministerstvu zaupanje.

Dne 10. t. m. vršilo se je v **Londonu** ministersko posvetovanje, katero se je baje o tem vrtilo, kako ravnati se proti ogromnemu gibanju na Irskem ter o vprašanji, je-li nij primerno, da se oblast eksekutivnih organov na Irskem pomnoži.

Dopisi.

Iz Rogatec 10. nov. [Izv. dop.] Komu so naše nove šolske postave v Avstriji neznane? Tujec, ki je bere, misli morda, da je nij v šolskih zadevah bolj urejene države, nego li je Avstrija. Sicer se morda ne moti, če pride v večja mesta in nekatere boljše trge. A pri nas zunaj pri prostem, posebno slovenskem ljudstvu je veliko drugače. Le pridite tukaj sem v Rogatec na slovenskem Štajerskem in povprašajte nekoliko po šoli; kmalu boste se morali čuditi, da še tako ravnanje šolskih nižjih mož pri vseh teh izvrstnih postavah in ukazih nahajati morete. Šola še do sedaj nij postavljena, če ravno se moramo sramovati odgovora, ako nas kdo po njej vpraša. Če pa se vendar komu posreči, izvedeti za njo, se mu precej tako le pove (le po nemški, ker pri nas zavestne Slovence lahko na prstih ene roke preštejemo: „die dritte und erste Klasse“ is ober dem Lumpenarreste am Rathhause, die zweite aber ober dem Sporn'sch'n Stoll — hinterm Wirtshaus beim Bäckchen“. — Po takih krajih so tedaj šolske izbe, kjer ubogi učitelji in še ubožnejši otroci na dan po pet ur prebiti morajo!

Uže šolski prostori so tako „primerni“, kakšne so še le sobe same. Gole štiri stene, počena deska, ki se zove tabla, zakajena peč, stare črvice klopi, to je vse, kar vidiš, če prideš skozi surovo iztesana, zakrpana vrata.

Za drugi razred, nad g. Sp. hlevi je izba 4½ m. dolga in nič širja. Tukaj mora, hočeš nečeš, okolo 80 otrok, učiteljica, ena omara, dve deski in računski stroj po leti in po zimi prostor imeti; mizici za umivanje rok — pri ženskih ročnih delih — je prostor zunaj izbe pri vratih odločen. Še nekaj je notri: prav velika in grda peč. Pa pustimo popisovanje sob; drugače se učitelji moraje sramovati svojega mesta.

Uže po omenjenem se lahko izpozna, kako se pri nas od strani okrajnega šolskega sveta za šolo skrbi. Ali to nij še vse. V prvem razredu sedi 105 učencev (soba je 5 m. dolga 5-5 m. široka) mej temi jih je več kot 70 črez 10 let starih. Kako je to mogoče, bode svet vprašal, ker se v 1. razredu trirazrednice otroci le dve leti podučujejo — in s 6. letom pa vstopijo? Lahko, ker krajni šolski svet le iz gosp. nadučitelja obstoji, kateri vendar pri vsej svoji marljivosti ne more toliko storiti, kar polnbrojni šolski svet doseči more. Predstojnik g. Herzl pošlje vsako delo g. nadučitelju: „bodite tako dobri, naredite Vi to“. K soudom kraj. šol. sveta se še fšteje nekoliko tržanov za šolo neobčutljivih mesarjev (in krčmarjev) ki pa nijso prijatelji šole. Zadnje sejo so imeli pred — tremi leti. Zamujenec, katere okrajni šolski svet drugod po vsej

pravici tako ostro zahteva od učiteljev — teh se naš dobri krajni šolski svet niti ne spominja. Po tem takem lahko pride, da otroci še le z 10. letom v 1. razred vstopijo, saj jim le 4 leta v šolo gaziti.

O postave! Kaj bo z zidanjem šole? Kedaj bo sv. duh razsvetil Rogatčane, da si izvolijo drugi kr. šol. svet, ki boče za stavljenje šole govoril in skrbel, ne pa le protestiral proti šoli.

Tudi v Rogatci smo imeli 9. t. m. v jutro ob polu osmih hud potres; porušila so se — šolska okna, stene so popokale pri c. kr. okrajnej sodnji in v žandarmerijski kasarni. Velik kos Donačke gore se je utrgal in s silnim hrupom v grabo bobnel.

Od gornje Save 10. nov. [Izv. dop.] Slovenci! kje so naše meje? Samo severne, koroške pogledimo! Mar je Drava meja Slovenstvu? Ne, nemštvo jo je preplulo in se šopiri uže na nje desnem bregi. Morda so „gorenjske gore ob meji koroške“? Te so pač zagrmel tujcu: stoj! Ali Nemec se ne meni zanje; njegov zveličalni jezik se uže širi okolo našega Bleda. „List za listom rumeni, odpada“. — Še 20 let in tedaj se poreče: Slovencev nij v Gorotanu — mi je tožil znanec s Koroškega. Šole, uradi društva, posamezniki — vse, vse se je zaklelo, da se čim preje tem bolje zatare zaničevani govor „bindiški“. Ljudstvo po dolinah koroških pa je nezavedno in molče kakor jagne ide v klanico nemško.

In kaj mi njih zavedni rojaki stvorimo zanje? — „Ko pa so ljudje spali, prišel je sovražnik ter zasejal ljuliko“ — ne, mi čujemo, mi vidimo vraga, kako nam škoduje, kako seje čedalje gostejše nemško ljuliko. Mi pa mu tega ne branimo.

Čehi, ti so pač oprezniši. Nemška opasnost tudi njim grozi. Ali zbrali so se njih vodje, poslanci češki, osnovali so društvo, da na pomoč prihite svojim bratom na mejah, da se nobeden ne pogubi temveč da vsi zvesti ostanejo materi češkej.

Slovenci! ako hočemo ostati to, kar smo, ako hočemo ohraniti sedanje meje, to založimo društvo, katero bode na vsak mogoč in postavno dovoljen način budilo, okrepčevalo in vtrjevalo Slovenstvo; svoje prvo delovanje naj bi posvetilo nezavednim, zapuščenim bratom našim na Koroškem. Vso pozornost naj bi obračalo zlasti na volitve; bilo naj bi desna roka osrednjemu volilnemu odboru slovenskemu v Ljubljani. „Slovensko krajevarsko društvo“ naj oživotore in vodijo slovenski narodni možje. Za agitacijo treba novcev; teh pa je malo v Slovenih; bogataši so redki. Zato po krajevarji nabirajmo po vsej domovini za omenjeno društvo. Ako se za tiče nabira, da ne zmrzujejo po zimi, se bode pač kdo spomnil tudi rojakov svojih, katerim preti nemška zima. Kaka „beseda“, kaka tombola bode privabila marsikak krajevar društvu. V veselej družbi naj razloži narodnjak svojim tovarišem žalostno osodo Slovenstva na mejah, apeluje naj na njih rodoljubje, in gotovo zazveni kak dar zatiranemu Slovenstvu v prid na ponudeni krožnik. „Slovensko krajevarsko društvo“ bi lahko širili poverjeniki Mohorjeve družbe, za dober namen bi vsak ud gotovo rad utrpel jeden krajevar; 25.000 družbenikov bi zložilo vsako leto celih 250 gld. Mar ne bi bila to lepa pomoč nameravanemu društvu?

Slovenci združimo se! ne udajmo se!

Nij še dolgo, kar nas je bodril neki govornik stoječ na potujčenej zemlji, da ne pustimo „ene same pedi svete zemlje, katera je

naša, da pride v oblast nenasitenemu sovražniku“. Ako si ne zavarujemo mej, kako nas bodo sodili potomci? „Takrat, ko je bilo na stotine čitalnic na Slovenskem — poreko — ko je bilo toliko narodnih društev, toliko zavednih rojakov, takrat nam je nemški vrag izpodmaknil toliko tal, v toliko vaseh zadušil Slovanstvo za vselej.“

Z Dunaja 8. nov. [Izv. dop.] (Društvo „Slovenija“.) Kakor vsako leto, tako je tudi letos v prvi polovici meseca oktobra priromalo od vseh strani naše mile domovine mnogo dijakov nabirat si na tukajšnjih visokih šolah znanosti in skušenj, s katerimi bodo mogli kedaj, kakor upamo, domovini in sebi koristiti. Začelo se je uže tudi društveno življenje v zimskem tečaju. „Slovenija“ je imela uže 23. okt. prvo redno sejo in 6. nov. občni zbor, v katerem so gg. predsednik, tajnik, blagajnik in knjižničar polagali račun o delovanju v poletnem tečaju. Dovolite mi, da vam o tem delovanju poročam bolj važne stvari, iz katerih se razvida, da je „Slovenija“ tudi v zadnjem semestru spolnjevala svoj poklic in vedno zastopala slovensko dijaštvo na Dunaji. Pred vsem moramo zabeležiti veselo prikazen, da društveno življenje nij bilo tako mirno in enolično, kakor je to drugače v dijaških društvih po leti navada, temveč precej živo. Udje, katerih je bilo 52, kar je za letni tečaj še tudi znatno število, so se pridno udeleževali občnega zbora in štirih rednih sej, v katerih so se obravnavale društvene zadeve, napravil knjižnični red in čital spis o Puškinu; pri debatah se je oglašalo zmirom mnogo govornikov, tako, da je „Slovenija“ tudi v tem oziru zadostovala svojemu poklicu, ker je urila svoje društvenike za poznejše javno življenje.

Pred vsem pa sme „Slovenija“ ponosna biti na binkoštni izlet, ki ga je napravila s svojim pobratimom, graškim „Triglavom“ v Mürrzuschlag; vsem, ki so se ga udeležili, ostane gotovo zmirom v lepem in prijetnem spominu, marsikatero zrnco v podobi navdušenih besed gotovo nij palo na nerodovitna tla, in pred vsem se sme „Slovenija“ ponašati s tem, da so se njenega izleta prvokrat udeležili mnogoštevilni zastopniki vseh slovenskih plemen.

20. junija so pevci „Slovenije“ pod vodstvom svojega pevovodje g. Jirika sodelovali pri veselici „Občanske besede“ v Leopoldovem, katere so se tudi drugi udje „Slovenije“ udeležili, ter se tako zopet sprijaznili z novim slovenskim društvom.

Pri tisočletnici slovenskega obrednega jezika, ki se je praznovala 27. junija t. l. so seveda tudi Slovenci in sicer častno sodelovali ter se je mnogobrojno udeležili. (Opis notranjih necih razmer izpuščamo, ker bi utegnil spet polemiko vzbuditi. Ur.)

Denarstveno stanje je bilo v preteklem tečaju dovolj ugodno. Knjižnica in arhiv sta se po darovih rodoljubov iz domovine in članov samih precej pomnožila; vsem darovalcem, nadalje posebno g. Sežunu, ki brani knjižnico brezplačno, se je izrekla prisrčna zahvala kakor tudi za društvo mnogozaslužnemu pevovodju g. Jiriku, g. pevcem in nazadnjič celemu odboru za njega delovanje. Potem se je volil nov odbor; voljeni so bili z veliko večino glasov prvokrat: za predsednika g. stud. jur. E. Volčič, za odbornike dosedanji podpredsednik g. stud. jur. D. Majaron, dosedanji tajnik g. stud. jur. I. Babnik, dosedanji blagajnik g. stud. jur. I. Gregorčič, dosedanji knjižničar g. stud. jur. St. Madon, ki obdrže tudi v novem

odboru svoja častna mesta, in za knjižničarjevega namestnika dosednji odbornik g. stud. jur. G. Gregorin, in za blagajnikovega namestnika na novo voljeni g. stud. agron. Oblak. Od odbora pričakujemo krepko in uspešno delovanje in posebno se nadajamo od g. Volčiča, ki je obče priljubljen, za društven napredek in blagor jako vnet mož, da bode društvo dobro vodil, da bode tudi odslé zvesto spolnjevalo svojo nalogo, da se bodo namreč okrog njega kakor okrog domačega ognjišča zbirali udje in si tukaj bistrili svoj um, se prijateljsko mej soboj pomenkovali ter zabavali v domačem narodnem duhu in gojili na tujem ljubezen do mile lepe naše domovine, do Slovenstva in Slovanstva, čemur se vsakokrat prilika ponuja, ker navadno nas o društvenih večerih počasté sè svojimi pohodi naši slovanski bratje, kar se je tudi uže pri zadnjem občnem zboru zgodilo, ko so bili navzočni Čehi, udje ruskega društva „Bukovina“ in tudi Hrvatje. Gospode pevce pa prosimo, da ohranijo sè svojim petjem „Sloveniji“ ono častno mesto, katero zavzema v tem oziru mej dunajskimi slovanskimi društvi, za kar je se ve da tudi pridno obiskovanih vaj treba. G. dijakom, ki pa še društvu niso pristopili, kličem, naj to kmalu storé, ker to zahteva uže njihova čast, da so udje društva, ki zastopa Slovence na Dunaji. „Sloveniji“ in njenim udom pa kličem: Krepko na delo, ker časi so resni!

Iz Trsta 9. novembra. [Izv. dop.] Ker nij še nihče nič poročal o občnem zboru „Edinosti“ dné 2. t. m. v Sežani, kateri zbor je priredilo naše primorsko slovensko politično društvo, naj podam jaz te male črtice. Zbralo se je bilo nad 60 udov, zgolj inteligence s Krasa; zastopani so bili vsi stanovi, posebno pa je bilo obilo narodne duhovščine. Predsedoval je g. državni poslanec Nabergoj, ki je v jedernatem govoru pozdravil občinstvo, razvil program in z živimi barvami naslikal ravnopravnost, kakor je v Primorji. Točke o ravnopravnosti našega jezika v šoli in v uradih in sploh v javnem življenji — kakor tudi točka o železnici, ki bi notranje dežele po krajšem potu s Trstom vezala, bile so soglasno sprejete. Govoril je o tem g. Dolinar ter priporočal sprejem, da se jih nemudoma v memorandumu na visoko ministerstvo odpošlje. Volitev jednega odbornika namesto vrlega gosp. Šabca v Podgradu za Istro se je vršila in izvoljen je bil g. Jenko iz Podgrada v Istri. Volitev društvenega tajnika se je na isti način izvršila in je bil jednako soglasno zopet g. Dolinar izvoljen. Še se je pogovarjalo o preobloženji z davki zastran tržaške bolnice, katere davke morajo občine nositi in potem se je zbor sklenil. Po zboru se je še v privatnej družbi pri kapljici dobrega terana marsikatera rekla. Odbor bode sedaj izdelal obširen memorandum in ga na ministerstvo odposlal.

Za Črnogoro je ravnokar došlo sem 4000 pušk in 628 torelat, to je, 36 železniških vozov patronov, katero strelivo se je precej na ladije vkrcalo.

Iz Peterburga 6. nov. [Izv. dop.] V številkah 183 in 184 tukajšnjega velikega lista „Bereg“ razlaga tudi Slovenem po novinah uže znani ruski učenjak Makušev neko knjigo Poljaka Petraševskega, ki je izšla v Parizu in katera govori o slovanskem vprašanji v obče. V dveh nadaljnjih člankih, v štev. 197 in 200 istega lista Makušev nadalje razpravlja to vprašanje. Kakó? Da bi to videli, bilo bi najbolje, kaj ne, da bi vam članek prevel? Ali zdi se mi, da bi to vašemu

državnemu pravdniku ne bilo po volji in po duši; za konfiskacije pa ne pišem več. Dosti je bilo jedenkrat. Zatorej naj vam ob kratkem povém, da g. Makušev na vprašanje, ali je zjedinjenje vseh Slavjanov uže zdaj mogoče, negativno odgovarja: nij mogoče. In zakaj ne? Tu zopet vseh Makuševih razlogov ne morem naštet, a jeden je ta, da vas avstrijske in vse neruske Slovane imenuje nezrele, vašim političnim vodjem pa očita, da vas zapletajo v zveze z Nemci in Magjari, da niso dobri politikarji itd.

Uredništvo „Berega“ pak je k temu hudemu članku pridejalo nekaj hladila, češ, naj zunaj-ruski Slovane svojo narodnost varujejo, kakor znajo, mi jih bi morali vsaj literarno podpirati. To bi pač boljše bilo, nego obsojanje à la Makušev. Tudi meni se zdi, da obsoditi je od daleč lahko, a kako britko in teško se morajo Slovenci boriti za svojo narodnost, to je g. Makuševu vendar neznano ostalo, če je prav v Ljubljani bil in svoje tamošnje izvedbe ob svojem času popisal, kakor se bodo vaši čitatelji še domišljali iz citatov „Slovenskega Naroda“.

Tukajšnje „Vedomosti“ pa dolže Avstrijo, da je ona tajno sodelujoča s Turčijo pri Ulcinjskem vprašanji, to je, da je ona tudi nekoliko kriva, da se to vprašanje nij uže rešilo. Ta ruski list namreč vidi in bere iz „rudeče knjige“, da je cilj Haymerlove politike, za vsako ceno ohraniti Turčijo v teh mejah, kakor je, torej tudi za ceno vojne; zato pravi, da se morda še uresničijo besede, katere so bile govorjene pred desetimi leti, da vodi pot v Carigrad skozi Dunaj! Zavoljo tega, trdi, — da Avstrija zato, da bi se Črnogora utrčila, pomaga skrivaj zatezati Ulcinjsko vprašanje... To kombinacijo tudi le poročam, a prepuščam vašim bralcem sodbo, je li temeljita, ali nij.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Zagreb 12. novembra. Razburjenje se nij poglelo, temuč pomnožilo, ker se potresi ponavljajo. Sinoči in davi smo imeli nove potrese, ob 3. in 6. zjutraj, vendar ne zelo hude, ljudje pa so vendar spet prestrašeni. Kdor more beži iz mesta. Vse polno je tacihi, ki so na prostem, ker némajo stanovanja, ali se bojé v razpokanih hišah bivati. Štacune spet zaprte. Sabor odložen. Denes ob 10. dopoldne zopet hujši potres.

Z Dunaja 12. novembra. Nocoj ob osmih se začne velik shod nemških meščanov IV. dunajskega mestnega okraja, ki bode v očigled ustavovernega „partei-tagu“ energično protestiral zoper neplodovito prepirljivost častilakomne ustavoverne koterije. Poslanca Kronawetter in Steudel sta zraven.

Domače stvari.

— (Tržičanje) so, kakor se iz Ljubljane telegrafira v dunajske liste, v občinskem zboru sklenili svojega župana poslati na Dunaj k „partei-tagu“ liberalnih Nemcev. Kaj ima kranjski Tržič pri Nemcih iskati? Nema li občina v Tržiči nič pametnejšega sklepati?

— (Z Dunaja) se nam piše: Pevci društva „Slovenije“ so povabljeni sodelovati pri slavnosti društva „Zaboj“ 20. t. m.

— (Novo slovensko učiteljsko društvo.) Piše se nam: Prvo slovensko učiteljsko društvo na Primorskem se je porodilo v Sežanskem okraju. Predseduje mu g. Anton Leban, nadučitelj v Komnu.

— (Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani) bode 24. novembra 1880 v dvorani mestne hiše in se začne ob 9. uri dopoldne. Program obravnavam je: 1. Predsednik odpre zborovanje. 2. Poročilo o delovanji glavnega odbora. 3. Predlog družbenega računa za leto 1878 in 1879 in proračuna za leto 1881. 4. Poročila in predlogi podružnic in predlogi posameznih družbenikov po propisu § 19 družbenih pravil. 5. Predlog za premembo § 6. deželne postave od 16. svečana 1879 o ravnanji s plemenskimi junci. 6. Poročilo o podkovskeji in živinozdravski šoli ljubljanske. 7. Volitev podpredsednika in 9 odbornikov na mesto po družbinih pravilih izstopivših. 8. Volitev častnih in dopisovalnih udov. Dostavek. Če odbor prejme kako kmetijsko orodje, kako seme itd. za razstavo, se bode to skupno z nekaterimi na družbenem vrtu pridelanimi vstami krompirja in žitnimi semeni v zbornici razstavilo. Glavni odbor c. kr. družbe kmetijske Kranjske. V Ljubljani 2. novembra 1880. Karel baron Wurzbach, dr. Jan. Bleiweis.

— (V Vižmarjih) je preteklo nedeljo po litanijah šentvidski župnik. g. A. Potočnik, slovesno blagoslovil novo znamenje ki je sezidano precej pri vhodu v vas od ljubljanske strani.

— (Duhovenske premembe v ljubljanske škofiji.) Prestavljeni so gg.: Jurij Koenig iz Starega trga pri Ložu v Cerklje pri Kr.; Jak. Sušnik iz Tržiča na Ig; Janez Molj z Rovt v Tržič; J. Mavrič z Dolenje vasi v Sodražico; J. Poklukar v Srednjo vas v Boh.; A. Zupan v Grad; J. Brence v Stari trg pri Ložu. — V lavantinske škofiji: Provizor v Sevnici je imenovan tamošnji kaplan g. Jakob Krušič. V pokoj stopil je g. Gašpar Dornik, župnik pri Novej štifti.

— (Iz Trsta) smo prejeli tri dopise, ki se vsi trije ozirajo na naš tržaški dopis v štev. 255. in tamošnjo dopisnikovo opombo na koncu prvega odstavka tako tolmačijo, kakor da bi letela na osobo (jednega tudi od nas spoštovanega tržaškega Slovenca g. D.). Mi smo dotični pasus samo kot v obče rabljen razumeli ne pa osobno in smo preverjeni, da tudi naš dopisnik nij hotel nikogar osobno žaliti z njim; torej prosimo, naj se ne tolmači napačno.

Razne vesti.

* (Razbojnik v boji z žandarmi.) Glasoviti Slavonski razbojnik Brkanić je nedavno v Prkovcu čakal za grmom dva žandarma, ki sta ravno nanj patrolirat šla. Kot dober strelec je oba napadel in res oba podrl. Jeden žandarm je vsled razbojnikovega strela uže umrl, drug teško ranjen leži. Na Brkovićevo glavo je hrvatska vlada razpisala 200 gl., a nihče se nij še našel, ki bi se jih upal zaslužiti.

* (Na smrt.) V Stanislavu je bila dné 8. t. m. na smrt obsojena kmetica Marunija Voločij, ker je svojega po polu sina umorila.

Zahvala.

Za srčno sočutje ob smrti gospoda

Franc Gregoriča,
meščana v Krškem,

za mnogobrojno spremstvo na pokopališče, posebno za udeležbo slav. občinskega zastopa, meščanskega kora in požarne straže ter za mnogo darovanih vencev izrekamo presrečno zahvalo.

Krško, dné 12. novembra 1880.

(575)

Rodbina Gregorič.

Razpis.

Na c. kr. porodniške šoli v Ljubljani je izpraznjena služba asistenta ob enem sekundarja v porodničarji s 315 gld. letnega adjuta in 42 gld. za svečavo in kurjavo iz študijskega zaklada, poleg tega s prostim stanovanščikom v bolnišnici in z letno remuneracijo 85 gld. iz porodniškega zaklada.

Prošnji ki za to službo, katere se oddaje na 2 leti ter se po dveh letih zadovoljivem službovanju še dvakrat po 1 leto podaljšati

Morske ribe.

Ker je zdaj za prevoznijo nastalo ugodno hladno vreme, dozvoljujem si ponuditi: **friske** očistene lupčice, pomulje, cablian kumhate (takozv. morski jezik), zaboj s 5 kilo gld. 1.75. Zlatormeno **oklene** Kislake sardie potence, 1 zaboj ca. 240 kom. gld. 1.50, 2 zab. gld. 2.35, 4 zab. gld. 4.30, 5 zab. gld. 6.—. Stan slanik 5 ko.-zab. gld. 2.—, Speckthunder 5 ko.-zab. gld. 2.—2.20. Lososi 5 ko.-zab. gld. 2.20, jegulja 5 ko.-zab. gld. 6.—. **Osoljene** ribe: Novi holandski slaniki 5 ko.-zab. gld. 1.75; majes-slaniki 5 ko.-zab. gld. 2.15, norveg. 6p. slaniki 5 ko.-zab. gld. 1.45, mal. norv. delikat. slaniki 5 ko.-zab. (ca. 100 kom.) gld. 1.45. **Marinirane** ribe: jegulja 5 ko.-zab. gld. 4.—, 2 1/2 ko.-zab. gld. 2.40; muske sardine 5 ko.-zab. gld. 1.75; isl. roulada ribe, f. nežno pikantno brez kosice, 5 ko.-zab. gld. 2.30; novi holandski slaniki v celuhah, disavah in jestih 5 ko.-zab. gld. 2.20; morski raki v škafijah (samo kletke in repi) 8 škafije a 1/2 ko. netto gld. 3.65, 5 šk. gld. 2.65; losos 8 šk. a 1/2 ko. netto gld. 3.80, 5 šk. gld. 2.70; prav. Kristianst.-anchovi 5 ko.-zab. ca. 300 kom. gld. 2.70, 2 1/2 ko.-zab. gld. 1.60. Pravi tabski pikiri 5 ko.-zab. gld. 4.60, 2 1/2 ko.-zab. gld. 3.—. Francoske oljane sardine 5 ko.-zab. po 1/2, 1/4, 1/8, 1/16, 1/32, 1/64, 1/128, 1/256, 1/512, 1/1024, 1/2048, 1/4096, 1/8192, 1/16384, 1/32768, 1/65536, 1/131072, 1/262144, 1/524288, 1/1048576, 1/2097152, 1/4194304, 1/8388608, 1/16777216, 1/33554432, 1/67108864, 1/134217728, 1/268435456, 1/536870912, 1/1073741824, 1/2147483648, 1/4294967296, 1/8589934592, 1/17179869184, 1/34359738368, 1/68719476736, 1/137438953472, 1/274877906944, 1/549755813888, 1/1099511627776, 1/2199023255552, 1/4398046511104, 1/8796093022208, 1/17592186044416, 1/35184372088832, 1/70368744177664, 1/140737488355328, 1/281474976710656, 1/562949953421312, 1/1125899906842624, 1/2251799813685248, 1/4503599627370496, 1/9007199254740992, 1/18014398509481984, 1/36028797018963968, 1/72057594037927936, 1/144115188075855872, 1/288230376151711744, 1/576460752303423488, 1/1152921504606846976, 1/2305843009213693952, 1/4611686018427387904, 1/9223372036854775808, 1/18446744073709551616, 1/36893488147419103232, 1/73786976294838206464, 1/147573952589676412928, 1/295147905179352825856, 1/590295810358705651712, 1/1180591620717411303424, 1/2361183241434822606848, 1/4722366482869645213696, 1/9444732965739290427392, 1/18889465931478580854784, 1/37778931862957161709568, 1/75557863725914323419136, 1/151115727451828646838272, 1/302231454903657293676544, 1/604462909807314587353088, 1/1208925819614629174706176, 1/2417851639229258349412352, 1/4835703278458516698824704, 1/9671406556917033397649408, 1/19342813113834066795298816, 1/38685626227668133590597632, 1/77371252455336267181195264, 1/154742504910672534362390528, 1/309485009821345068724781056, 1/618970019642690137449562112, 1/1237940039285380274899124224, 1/2475880078570760549798248448, 1/4951760157141521099596496896, 1/9903520314283042199192993792, 1/19807040628566084398385987584, 1/39614081257132168796771975168, 1/79228162514264337593543950336, 1/158456325028528675187087900672, 1/316912650057057350374175801344, 1/633825300114114700748351602688, 1/1267650600228229401496703205376, 1/2535301200456458802993406410752, 1/5070602400912917605986812821504, 1/10141204801825835211973625643008, 1/20282409603651670423947251286016, 1/40564819207303340847894502572032, 1/81129638414606681695789005144064, 1/162259276829213363391578010288128, 1/324518553658426726783156020576256, 1/649037107316853453566312041152512, 1/1298074214633706907132624082305024, 1/2596148429267413814265248164610048, 1/5192296858534827628530496329220096, 1/10384593717069655257060992658440192, 1/20769187434139310514121985316880384, 1/41538374868278621028243970633760768, 1/83076749736557242056487941267521536, 1/166153499473114484112975882535043072, 1/332306998946228968225951765070086144, 1/664613997892457936451903530140172288, 1/1329227995784915872903807060280345728, 1/2658455991569831745807614120560691456, 1/5316911983139663491615228241121382912, 1/10633823966279326983230456482242765824, 1/21267647932558653966460912964485531648, 1/42535295865117307932921825928971063296, 1/85070591730234615865843651857942126592, 1/170141183460469231731687303715884253184, 1/340282366920938463463374607431768506368, 1/680564733841876926926749214863537012736, 1/1361129467683753853853498429727074025472, 1/2722258935367507707706996859454148050944, 1/5444517870735015415413993718908296101888, 1/10889035741470030830827987437816592203776, 1/21778071482940061661655974875633184407552, 1/43556142965880123323311949751266368815104, 1/87112285931760246646623899502532737630208, 1/174224571863520493293247799005065475260416, 1/348449143727040986586495598010130950520832, 1/696898287454081973172991196020261901041664, 1/1393796574908163946345982320040523802083296, 1/2787593149816327892691964640081047604166592, 1/55751862996326557853839292801620952083321856, 1/111503725992653115707678585603241904166643712, 1/223007451985306231415357171206483808333287424, 1/446014903970612462830714342412967616666548448, 1/89202980794122492566142868482593533333108896, 1/178405961588244985132285736965187066666217792, 1/356811923176489970264571473930374133332435584, 1/713623846352979940529142947860748266664871168, 1/1427247692705959881058285895721496533329742336, 1/2854495385411919762116571791442993066659484672, 1/5708990770823839524233143582885986133319897344, 1/11417981541647679048466287165771972266397994688, 1/22835963083295358096932574331543944532795989376, 1/45671926166590716193865148663087889055991978752, 1/91343852333181432387730297326175778111983957504, 1/182687704666362864775460594652351556223967915008, 1/365375409332725729550921189304703112447935830016, 1/730750818665451459101842378609406224895871660032, 1/1461501637330902918203684757218812449791743320064, 1/2923003274661805836407369514437624899583486640128, 1/5846006549323611672814739028875249799166973280256, 1/11692013098647223345629478057750499598333946560512, 1/23384026197294446691258956115500999196667893121024, 1/46768052394588893382517912231001998393335786242048, 1/93536104789177786765035824462003996786671572484096, 1/187072209578355573530071648924007993573343144968192, 1/374144419156711147060143297848015987146686289936384, 1/748288838313422294120286595696031974293372579872768, 1/1496577676626844588240573191392063948586745159745536, 1/2993155353253689176481146382784127897173490319491072, 1/5986310706507378352962292765568255794346980638982144, 1/11972621413014756705924585531136511588693961277964288, 1/23945242826029513411849171062273023177387922555928576, 1/47890485652059026823698342124546046354775845111857152, 1/95780971304118053647396684249092092709551690223714304, 1/19156194260823610729479336459818418541910338044742868, 1/38312388521647221458958672919636837083820676089485736, 1/76624777043294442917917345839273674167641352178971472, 1/153249554086588885835834691678547348335282704357942944, 1/306499108173177771671669383357094696670565408715885888, 1/612998216346355543343338766714189393341130817431771776, 1/1225996432692711086686677533428378786682261634863553536, 1/2451992865385422173373355066856757573364523269727107072, 1/4903985730770844346746710133713515146729046539454214144, 1/9807971461541688693493420267427029293458093078908428288, 1/19615942922883377386986840534854058586916160157816856576, 1/39231885845766754773973681069708111733832320315633713152, 1/78463771691533509547947362139416223467664640631267426304, 1/15692754338306701909589472427883244693532928126253485208, 1/31385508676613403819178944855766489387065856252506970416, 1/62771017353226807638357889711532978774131712505013940832, 1/125542034706453615276715779423065957548263425010027881664, 1/251084069412907230553431558846131915096526850020055763328, 1/502168138825814461106863117692263830193053700040111526656, 1/1004336277651628922213726235384527660386107400080223053312, 1/2008672555303257844427452470769055320772214800160446106624, 1/4017345110606515688854904941538110641544429600320892213248, 1/8034690221213031377709809883076221283088859200641784426496, 1/16069380442426062755419619766152442566177718401283568852992, 1/32138760884852125510839239532304885132355436802567137705984, 1/64277521769704251021678479064609770264710873605134275411968, 1/128555043539408502043356958129219540529421747210268550839136, 1/257110087078817004086713916258439081058843494420537101678272, 1/514220174157634008173427825116878162117686988841074203356544, 1/1028440348315268016346855650233756324235373977682148406713088, 1/2056880696630536032693711300467512648470747955364296813426176, 1/4113761393261072065387422600935025296941495910728593626852352, 1/822752278652214413077484520187005059388299182145718725370464, 1/1645504557304428826154969040374010118776598364291437450740928, 1/3291009114608857652309938080748020237553196728582874901481856, 1/6582018229217715304619876161496040475106393457165749802963712, 1/13164036458435430609239752322992080950212768914314796055927424, 1/26328072916870861218479504645984161900425537828629592111854848, 1/52656145833741722436959009291968323800851075657259184223709696, 1/105312291667435444873918018583936476001702153114518368447419392, 1/210624583334870889747836037167872952003404306229036736894838784, 1/421249166669741779495672074335745904006808612458073473789677568, 1/842498333339483558991344148671491808013617224916146947579355136, 1/1684996666678967117982688297342983616027234449832293895578710272, 1/3369993333357934235965376594685967232054468899664587791157420448, 1/6739986666715868471930753189371934464108937799329175582314840896, 1/13479973333431736943861506378743688928217875598658351164629681792, 1/26959946666863473887723012757487377856435751197316702329259363584, 1/53919893333726947775446025514974755712871502394633404658518727168, 1/107839786667453895550892051029895111425743004789266809317037454336, 1/215679573334907791101784102059790222851486009578533618634074908672, 1/431359146669815582203568204119580445702972019157067237268149817344, 1/862718293339631164407136408239160891405944038314134474536299634688, 1/1725436586679262328814272816478321802811880766628268949072599273776, 1/3450873173358524657628545632956643605623761533256537890145198547552, 1/6901746346717049315257091265913287211247523066513075780290397095104, 1/13803492693434098630514182531826564222495046133026151560580794190208, 1/27606985386868197261028365063653128444990092266052303121161588380416, 1/55213970773736394522056730127306256889980184532104606242323176760832, 1/110427941547472789044113460254612579379960369064209212484646353521664, 1/220855883094945578088226920509225158759920738128418424969292707043328, 1/441711766189891156176453841018450317519841476256836849938585414086656, 1/883423532379782312352907682036900635039682952513673699877170828173312, 1/1766847064759564624705815364073801270079365905027347399754341656346624, 1/3533694129519129249411630728147602540158731810054694799508683312693248, 1/7067388259038258498823261456295205080317463620109389599017366625386496, 1/14134776518076516997646522912590410160634927240218779198034733250772992, 1/28269553036153033995293045825180820321269854480437558396069466501545984, 1/56539106072306067990586091650361640642539708960875116792138933003091968, 1/113078212144612135981172183300723281285079417921750233584277866006183936, 1/226156424289224271962344366601446562570158835843500467168555732012367872, 1/452312848578448543924688733202893125140317671687000934337111464024735744, 1/904625697156897087849377466405786250280635343374001868674222928049471488, 1/1809251394313794175698754932811572500561270686748003737348445856098942976, 1/3618502788627588351397509865623145011122541373496007474696891712197895936, 1/7237005577255176702795019731246290022245082746992014949393783424395791872, 1/14474011154510353405590039422492580044490165493984029898787566848791583744, 1/28948022309020706811180078844985160089803310987968059797575133697583167488, 1/57896044618041413622360157689970320179606621975936119595150267395166334976, 1/115792089236082827244720315379940640359213243951872239190300534790332669952, 1/231584178472165654489440630759881280718426487903744478380601069580665339904, 1/463168356944331308978881261519762561436852975807488956761202139161330679808, 1/926336713888662617957762523039525122873705951614977913522404278322661359616, 1/1852673427777325235915525060079050245747411903229955827044808556645322719232, 1/3705346855554650471831050120018100491494823806459911654089617113290645438464, 1/7410693